

Teză de abilitare
Relația dintre teologie, filosofie și știință în contextul actual

Conf. Dr. Adrian LEMENI
Facultatea de Teologie Ortodoxă
Universitatea din București

A. Realizări științifice și academice, pe direcții tematice disciplinare și interdisciplinare

I. Asumarea și valorificarea conștiinței eclesiale în cercetarea apologetică din teologia academică actuală în contextul cercetării științifice și reflecției filosofice din contemporaneitate

1. Asumarea perspectivei eclesiale în dezvoltarea conștiinței apologetice în contextul exigențelor academice, științifice și culturale contemporane
2. Articularea apologeticii eclesiale la rezultatele semnificative ale cercetării științifice și reflecției filosofice în domenii de referință și precizarea competențelor specifice ale apologeticii în cadrul învățământului teologic universitar
3. Continuarea, aprofundarea și nuanțarea contribuțiilor apologetice ale Părintelui Dumitru Stăniloae și ale Părintelui Dumitru Popescu și relevanța acestora în contextul contemporan

II. Dezvoltarea domeniului de cercetare care vizează relația dintre teologie și știință în contextul românesc și internațional

1. Actualitatea și perspectivele relației dintre teologie și știință în contextul actual
2. Ideologizarea-factor determinant în deturnarea dialogului dintre teologie și știință
3. Abordarea eclesială a relației dintre teologie și știință

III. Actualizarea reperelor patristice în relația dintre teologie și știință

1. Reperes ale apologeticii patristice valorificate în contemporaneitate
2. Actualizarea conștiinței eclesiale, fundamentată în duhul Tradiției patristice în relația dintre teologie și știință din lumea contemporană

IV. Dezvoltarea unei perspective interdisciplinare în relația dintre teologie, filosofie și știință în domeniul epistemologiei

1. Premise ale relației dintre teologie și știință în contextul epistemologic contemporan
2. Implicații epistemologice ale relației dintre teologie și știință, materializate în domenii de cercetare de referință

V. Dezvoltarea unei perspective interdisciplinare în relația dintre teologie, filosofie și știință în domeniul cosmologiei

1. Viziunea asupra cosmosului exprimată în teologia creației ancorată în Tradiția eclezială
2. Cosmologia științifică actuală-interfață în dialogul dintre teologie și știință

VI. Dezvoltarea cercetării în domeniul relației dintre Stat și Culte, precum și întărirea unei conștiințe a dialogului în contextul internațional al întâlnirii dintre diferite tradiții religioase, culturale și științifice

1. Libertatea religioasă în context românesc și internațional
2. Exigențele dialogului interreligios și intercultural în contextul internațional actual
3. Învățământul religios în contextul românesc și european

VII. Abordarea din perspectiva apologeticii ecleziale a unor realități de stringență actualitate pentru lumea contemporană

1. Implicațiile consumerismului și ale globalizării în lumea contemporană
2. Implicațiile tehnologiei în viața personală și comunitară din societatea informatizată actuală

Prin specificul preocupărilor și cercetărilor dezvoltate de-a lungul anilor am dezvoltat direcții tematice disciplinare și interdisciplinare corelative disciplinei teologice *Teologie Fundamentală* sau *Apologetică*. Ca orientare distinctă dezvoltată în cadrul cercetărilor realizate am insistat pe două coordonate majore: pe de o parte asumarea perspectivei ecleziale în structurarea apologeticii, pe de altă parte valorificarea și actualizarea conștiinței apologetice în relație directă cu cercetarea științifică din domenii de referință, cu reflecția filosofică din contextul cultural al lumii contemporane, influențate deopotrivă de o sumedenie de tendințe ideologice.

Direcția emblematică de cercetare în care m-am consacrat în ultimii ani o constituie dezvoltarea și aprofundarea domeniului care vizează relația dintre teologie și știință. Preocupări în acest sens am avut de peste douăzeci de ani și le-am cultivat în mod constant de-a lungul studiilor. Încă din anii studiilor de la Universitatea Politehnică din Timișoara, prin studiile aprofundate în fizica teoretică și matematicile speciale, superioare (care continuau într-o formă mai elaborată preocupările cu rezultate deosebite în matematică și fizică din anii liceului), am abordat probleme ale unor situații limită din domeniul științei care implicau deschideri către perspectiva filosofică și teologică.

B. Planuri de evoluție și dezvoltare a carierei științifice și academice

În cadrul cursului de *Teologie Fundamentală (Apologetică)* susținut la nivelul de licență voi continua aprofundarea și nuanțarea perspectivei ecleziale în domeniul apologeticii, actualizată în contextul cercetării științifice și a reflecției filosofice din contemporaneitate. În viitorul apropiat, în calitate de coordonator al manualului de *Apologetică ortodoxă* urmează să finalizez două volume ale acestui manual care vor constitui un suport de curs, cuprinzător și actual.

În cadrul cursului *Dialogul dintre teologie și știință în contextul contemporan* susținut la Master și la cursurile școlii doctorale voi continua actualizarea unor teme de real interes în domeniul relației dintre teologie și știință din contemporaneitate.

În 5 aprilie 2012 s-a semnat un acord de colaborare între Patriarhia Română, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și Universitatea din București privind sprijinul, dezvoltarea și implementarea unor programe de cercetare și formare privind dialogul dintre știință, filosofie și teologie. În calitate de director al Centrului de Dialog și Cercetare în Teologie, Filosofie și Știință din București, parte semnatară a acordului, m-am implicat în implementarea măsurilor care vizează consolidarea cercetării interdisciplinare în domeniul relației dintre teologie, filosofie și știință.

În viitor, pe lângă activitatea constantă din cadrul Centrului (mai multe întâlniri și dezbateri referitoare la teme interdisciplinare din domeniul relației dintre teologie, filosofie și știință, reunind profesori de la diferite Universități), intenționez dezvoltarea unui proiect cu o componentă de formare și una de cercetare. Proiectul vizează extinderea ariei dialogului dintre teologie, filosofie și știință.